

§ 83

Diarienum: KS-2024/00849

Yttrande över samråd: Landskapsplan för Österbotten, Finland

Beslut

Kommunstyrelsens planeringsutskott beslutar

att avge yttrande i enlighet med tjänsteskrivelsen.

Ärendebeskrivning

Sverige har blivit underrättade av Finland om förslag till landskapsplan för Österbotten. Landskapsplanen är en strategisk plan som behandlar delområden som påverkar regionstruktur, samhällsstruktur, områdesanvändning och trafiksystem. Landskapsplanen styr annan områdesplanering och är vägledande när kommunernas generalplaner och detaljplaner utarbetas. Landskapsplanen omfattar alla 14 kommuner i Österbotten samt territorialvattnet i Kvarken.

Umeå kommun bereds nu tillfälle att lämna synpunkter på gränsöverskridande effekter på miljö och hälsa som planen kan komma att medföra. Sveriges svar samordnas av Naturvårdsverket.

Umeå kommun har tidigare i processen med Landskapsplan för Österbotten 2050 lämnat synpunkter, under samråd i maj 2023. Umeå kommun var även inbjudna till att lämna synpunkter under en andra remiss i april 2024, men avstod i det skedet.

Synpunkter

Umeå kommun har inget att erinra vad gäller de mål och ställningstaganden som görs i förslaget till Österbottens landskapsplan för 2050. Målen har en tydlig utgångspunkt i hållbarhetsaspekterna och har en tydlig koppling till Umeå kommuns mål och ambitioner vilket underlättar ett samarbete över Kvarken.

Umeå kommun vill poängtera betydelsen av samordning mellan Österbotten och Västerbotten vad gäller de olika rumsliga utredningar som rör vårt gemensamma hav i Norra Kvarken. Det pågår arbete att stärka det öst-västliga stråket och en viktig del i detta är kommunikationerna som förbinder regionerna. En framtida fast förbindelse kommer att få stor betydelse för säkerhet, näringsliv och energiförsörjning i Norden. Utifrån ett nytt geopolitiskt läge och NATO-medlemskap finns behov av utvecklade militära transportvägar och civila försörjningsvägar mellan Finland, Sverige och Norge. Den pågående nyindustrialiseringen och gröna omställningen i Norden ökar också godsflödena och behovet av effektiva transportvägar, liksom behovet av att koppla ihop energiförsörjningen inom Norden och att stärka det gränsregionala samarbetet i öst-västlig riktning. En koppling över Kvarken blir en viktig kompletterande länk för att sammanföra de nordiska länderna.

Det är positivt att planen säkerställer kommunikationer över Kvarken genom utvecklingszon i logistikkorridoren mellan Umeå och Vasa, och nämnder eventuell framtida väg- och järnvägstrafik mellan regionerna. Förutom de nämnda värdena av en förbindelse kan kompetensförsörjningsperspektivet lyftas i planen, där möjligheter finns till utökad arbetsmarknadsregion genom persontransporter. Även frågan om försörjningsberedskapen och de internationella perspektiven med tillgången till bland annat atlanthamnar i Norge i ett starkt öst-västligt stråk skulle kunna synliggöras tydligare i planen.

S 43 och s 45. Det avsnitt som beskriver Österbottens utvecklingszon över Kvarken mot Sverige borde illustreras med en bredare pil för att omsluta alla alternativa förslag till sträckningar som har utretts under årens lopp och som nu utreds av finska Trafikledsverket. Illustrationen ger en för snäv bild av frågans omfattning. En angöring via Replot skapar t ex andra förutsättningar för Vasaregionens utveckling än en angöring via Vasa centrum som pilen schematiskt redovisar.

Energiförsörjningen är en aktuell frågeställning i såväl Finland som Sverige, och landskapsplanens fokus på energiproduktion är högst relevant. Havsbaserad vindkraft är ett område som bör samordnas och koordineras i Kvarken. I Sverige har Havs- och vattenmyndigheten tagit

fram ett förslag till havsplan där områden möjliga för havsbaserad vindkraft presenteras. Även Umeåregionens kommuner arbetar med en reviderad vindkraftsplan som kommer att behandla havsbaserad vindkraft.

Umeåregionens vindkraftsplan, Svenska havsplanen, Finska havsplanen och Översbottens landskapsplan hanterar områden för havsbaserad vindkraft, men inte någon myndighet har konsekvensbeskrivit de kumulativa effekterna av områden geografiskt nära varandra i och kring Kvarken. Detta behöver bedömas i ett helhetsperspektiv av de nationella myndigheterna i samverkan mellan länderna. Det är inte rimligt att enskilda kommuner ska bedöma de sammantagna konsekvenserna över landsgränser och de kumulativa effekterna kan inte heller lämnas att bedömas i tillståndsprocessen för specifika etableringar.

Beslutsunderlag

Planbeskrivning Österbottens Landskapsplan
Samrådsbrev Österbottens landskapsplan

Beredningsansvariga

Hanna Jonsson

Beslutet ska skickas till

Naturvårdsverket: per e-post till: registrator@naturvardsverket.se med kopia till espoo@naturvardsverket.se

Ange ärendenummer NV-04442-23 och Österbottens landskapsplan i ämnesraden och ange gärna avsändarens namn som dokumentnamn. Naturvårdsverket önskar eventuella synpunkter **senast den 4 november 2024**.